

KOMMISSJONENS GJENNOMFØRINGSBESLUTNING (EU) 2020/1308**2023/EØS/34/24****av 21. september 2020**

om fastsettelse av at rammereglene som gjelder for sentrale motparter i Det forente kongerike Storbritannia og Nord-Irland, i et begrenset tidsrom er likeverdige i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 648/2012

[meddelt under nummer C(2020) 6539]()*

EUROPAKOMMISSJONEN HAR

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte,

under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 648/2012 av 4. juli 2012 om OTC-derivater, sentrale motparter og transaksjonsregistre⁽¹⁾, særlig artikkel 25 nr. 6, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Den 29. mars 2017 sendte Det forente kongerike Storbritannia og Nord-Irland («Det forente kongerike») underretningen om sin hensikt om å melde seg ut av Unionen i henhold til artikkel 50 i traktaten om Den europeiske union. Den 17. oktober 2019 kom Unionen og Det forente kongerike til enighet om en utmeldingsavtale⁽²⁾, med en revidert protokoll om Irland og Nord-Irland og en revidert politisk erklæring⁽³⁾. I henhold til denne avtalen, og etter at den ble ratifisert av Underhuset i Det forente kongerike, vedtatt av Europaparlamentet og inngått av Rådet, ble Det forente kongerike et tredjeland 1. februar 2020, og unionsretten vil opphøre å gjelde i Det forente kongerike 31. desember 2020.
- 2) Som tilkjennegitt i meldingen av 9. juli 2020 fra Kommisjonen til Europaparlamentet, Rådet, Den europeiske økonomiske og sosiale komité og Regionkomiteen, «Getting ready for changes – Communication on readiness at the end of the transition period between the European Union and the United Kingdom»⁽⁴⁾, har Kommisjonen på grunnlag av en analyse utført sammen med Den europeiske sentralbank («ESB»), Det felles krisehåndteringsråd og de europeiske tilsynsmyndighetene fastslått at det kan oppstå risikoer for den finansielle stabiliteten på området sentral clearing av derivater gjennom sentrale motparter som er etablert i Det forente kongerike. For å gi clearingmedlemmer etablert i Unionen tid til å redusere sin eksponering mot Det forente kongerikes markedsinfrastruktur og sentrale motparter etablert i Unionen tid til å videreutvikle sin kapasitet til å klare relevante handler og for å håndtere mulige risikoer for den finansielle stabiliteten er det berettiget å vedta en beslutning om likeverdighet for Det forente kongerike på dette området.

(*) Denne unionsrettsakten, kunngjort i EUT L 306 av 21.9.2020, s. 1, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 161/2020 av 23. oktober 2020 om endring av EØS-avtalens vedlegg IX (Finansielle tjenester), ennå ikke kunngjort.

(1) EUT L 201 av 27.7.2012, s. 1.

(2) Avtale om Det forente kongerike Storbritannia og Nord-Irlands utmelding av Den europeiske union og Det europeiske atomenergifellesskap (EUT C 384 I av 12.11.2019, s. 1).

(3) Politisk erklæring om fastsettelse av rammen for det framtidige forholdet mellom Den europeiske union og Det forente kongerike (EUT C 384 I av 12.11.2019, s. 178).

(4) COM(2020) 324 endelig utgave.

- 3) Sentral clearing øker gjennomsiktigheten i markedet, reduserer kreditttrisikoen og begrenser smitterisikoen i tilfelle av mislighold hos én eller flere deltakere i en sentral motpart. Yting av slike tjenester er derfor avgjørende for å sikre finansiell stabilitet. Yting av clearingtjenester kan også påvirke gjennomføringen av sentralbankers penge- og valutapolitikk dersom transaksjonene cleares i en valuta utstedt av en sentralbank i Unionen. Dessuten er finansielle instrumenter som cleares av sentrale motparter, viktige for finansformidlere og deres kunder, f.eks. for å sikre renterisikoen, og de kan derfor også skape risiko for realøkonomien i Unionen.
- 4) Per 31. desember 2019 var den utestående nominelle verdien av OTC-derivater på omkring 500 billioner euro på verdensbasis, hvorav rentederivater utgjorde mer enn 75 % og valutaderivater nesten 20 %. Rundt 30 % av alle OTC-derivater er angitt i euro og andre valutaer innenfor Unionen. Markedet for sentral clearing av OTC-derivater er svært konsentrert, særlig markedet for sentral clearing av OTC-rentederivater angitt i euro, der mer enn 90 % cleares av én sentral motpart etablert i Det forente kongerike.
- 5) Det forente kongerikes uttreden fra det indre marked og fra det økosystemet med felles regulering og samordnet tilsyn og håndheving som understøtter det indre marked, sammen med den betydelige mengden av finansielle instrumenter angitt i EU-valutaer som cleares av sentrale motparter i Det forente kongerike, skaper store utfordringer for Unionens og medlemsstatenes myndigheter når det gjelder å håndtere finansiell stabilitet, særlig i tider med finansielt stress.
- 6) Virkningene av Det forente kongerikes utmelding fra Unionen har vært gjenstand for flere meldinger fra Kommisjonen til Europaparlamentet, Rådet og ESB, herunder en nødhandlingsplan der markedsdeltakerne oppfordres til å være forberedt og klare⁽⁵⁾. Omfanget av Unionens clearingmedlemmers eksponering mot sentrale motparter i Det forente kongerike, grunnleggende endringer som inntre 1. januar 2021 i regulerings- og tilsynsrammen som gjelder for sentrale motparter i Det forente kongerike og Det forente kongerikes finanssystem generelt, samt risikoen knyttet til Unionens finansielle stabilitet og overføringen og gjennomføringen av Unionens penge- og valutapolitikk krever at avhengigheten av Det forente kongerikes infrastruktur nedskaleres. Dette innebærer en reduksjon av Unionens clearingmedlemmers eksponering mot sentrale motparter i Det forente kongerike, særlig OTC-derivateksponeringer angitt i euro og andre EU-valutaer, og en ytterligere utvidelse og utvikling av kapasiteten til sentrale motparter med godkjenning i Unionen til å yte tjenester. For å oppnå en slik reduksjon forventes bransjen å utvikle en klar prosess for å redusere sin eksponering mot og avhengighet av sentrale motparter i Det forente kongerike som er systemviktige for Unionen.
- 7) Fra 1. januar 2021 vil sentrale motparter i Det forente kongerike bli «sentrale motparter fra tredjeland» i henhold til forordning (EU) nr. 648/2012, og de kan dermed ikke yte clearingtjenester i Unionen med mindre de er anerkjent av Den europeiske verdipapir- og markedstilsynsmyndighet (ESMA) i samsvar med artikkel 25 i nevnte forordning. ESMA kan anerkjenne sentrale motparter som er etablert i et tredjeland, bare dersom Kommisjonen har vedtatt en gjennomføringsrettsakt som fastslår at rettslige og tilsynsmessige rammer for sentrale motparter i dette landet er likeverdige med kravene fastsatt i forordning (EU) nr. 648/2012, og etter at den har fastslått hvorvidt den sentrale motparten er systemviktig for Unionens finansielle stabilitet. Dersom sentrale motparter i Det forente kongerike ikke er anerkjent, kan motparter etablert i Unionen ikke klare OTC-derivater som er omfattet av clearingplikten fastsatt i artikkel 4 i forordning (EU) nr. 648/2012, i sentrale motparter i Det forente kongerike. Denne situasjonen kan gi disse motpartene midlertidige utfordringer med hensyn til å oppfylle sine clearingplikter, noe som igjen kan utgjøre en risiko for den finansielle stabiliteten og gjennomføringen av penge- og valutapolitikken i Unionen og dens medlemsstater. Det er derfor nødvendig i denne unntakssituasjonen at disse sentrale motpartene, forutsatt at de rettslige og tilsynsmessige rammene for sentrale motparter i Det forente kongerike fastslås å være likeverdige, kan fortsette å yte clearingtjenester i Unionen i et begrenset tidsrom og på særlige vilkår.

⁽⁵⁾ Melding av 4. mai 2017 fra Kommisjonen til Europaparlamentet, Rådet og Den europeiske sentralbank, «Responding to challenges for critical financial market infrastructures and further developing the Capital Markets Union» (COM (2017) 225 endelig utgave), melding av 19. juli 2018 fra Kommisjonen til Europaparlamentet, Det europeiske råd, Rådet, Den europeiske sentralbank, Den europeiske økonomiske og sosiale komité, Regionkomiteen og Den europeiske investeringsbank, «Preparing for the withdrawal of the United Kingdom from the European Union on 30 March 2019» (COM(2018) 556 endelig utgave) og melding av 13. november 2018 fra Kommisjonen til Europaparlamentet, Det europeiske råd, Rådet, Den europeiske sentralbank, Den europeiske økonomiske og sosiale komité, Regionkomiteen og Den europeiske investeringsbank, «Preparing for the withdrawal of the United Kingdom from the European Union on 30 March 2019: a Contingency Action Plan» (COM(2018) 880 endelig utgave).

- 8) I samsvar med artikkel 25 nr. 6 i forordning (EU) nr. 648/2012 må tre vilkår være oppfylt for å kunne fastslå at et tredjelandets rettslige og tilsynsmessige rammer for sentrale motparter med tillatelse der er likeverdige med dem som er fastsatt i nevnte forordning.
- 9) For det første må de rettslige og tilsynsmessige rammene i et tredjeland sikre at sentrale motparter i det berørte tredjelandet oppfyller rettslig bindende krav som er likeverdige med kravene fastsatt i avdeling IV i forordning (EU) nr. 648/2012. På grunnlag av de opplysningene som er tilgjengelige for Kommisjonen, innarbeidet Det forente kongerike de relevante bestemmelsene i forordning (EU) nr. 648/2012 i sin nasjonale rett med virkning fra datoen for Det forente kongerikes utmelding fra Unionen⁽⁶⁾, og Det forente kongerikes nasjonale rett kan derfor anses som likeverdig med kravene fastsatt i avdeling IV i forordning (EU) nr. 648/2012.
- 10) For det andre må de rettslige og tilsynsmessige rammene i tredjelandet sikre at sentrale motparter som er etablert i tredjelandet, løpende er underlagt effektivt tilsyn og effektiv håndheving. Fram til og med 31. desember 2020 er sentrale motparter i Det forente kongerike under tilsyn av Bank of England, som fastsatt i Det forente kongerikes nasjonale rett i samsvar med forordning (EU) nr. 648/2012⁽⁷⁾. Som del av innarbeidingen av forordning (EU) nr. 648/2012 i Det forente kongerikes nasjonale rett beholder Bank of England ansvaret for tilsynet med sentrale motparter etter denne datoen, og det er for øyeblikket ingen indikasjon på at viktige endringer i dette tilsynet planlegges.
- 11) For det tredje må den rettslige rammen i tredjelandet sørge for et effektivt, likeverdig system for anerkjennelse av sentrale motparter som har tillatelse i henhold til dette tredjelandets rettssystem. Det forente kongerike har innarbeidet hovedelementene i likeverdighetssystemet i artikkel 25 i forordning (EU) nr. 648/2012 i Det forente kongerikes nasjonale rett. Det forente kongerike har imidlertid innført en ordning med midlertidig anerkjennelse som opphever vesentlige endringer av forordning (EU) nr. 648/2012 i et tidsrom på minst tre år. Denne ordningen med midlertidig anerkjennelse gir også Bank of England utstrakt skjønnsmyndighet til å trekke tilbake den midlertidige anerkjennelsen, hvilket skaper rettslig usikkerhet for sentrale motparter som er anerkjent i henhold til denne ordningen. Uansett denne usikkerheten kan det tredje vilkåret anses som oppfylt på det nåværende tidspunkt.
- 12) På dette grunnlaget kan det konkluderes med at de rettslige og tilsynsmessige rammene i Det forente kongerike som vil gjelde for sentrale motparter i Det forente kongerike ved utløpet av overgangsperioden, oppfyller alle vilkårene fastsatt i artikkel 25 nr. 6 i forordning (EU) nr. 648/2012.
- 13) Denne beslutningen bygger på de opplysningene som for tiden er tilgjengelige om den rettslige og tilsynsmessige rammen som gjelder for sentrale motparter i Det forente kongerike fra 1. januar 2021. Denne rettslige og tilsynsmessige rammen bør anses som likeverdig bare dersom kravene som får anvendelse på sentrale motparter i Det forente kongerikes nasjonal rett, opprettholdes og fortsatt anvendes og håndheves effektivt på og etter denne datoen, for å unngå at eventuelle endringer i Det forente kongerikes regulerings- og tilsynsramme får negativ innvirkning på likeverdigheten med hensyn til regulering og tilsyn, hvilket vil gi ulike konkurransevilkår mellom sentrale motparter i Unionen og Det forente kongerike eller utsette Unionens finansielle stabilitet for risiko. Ettersom Kommisjonen når som helst kan endre, midlertidig oppheve, revidere eller tilbakekalle denne beslutningen, særlig dersom utviklingen i et tredjeland påvirker bedømmelsen av likeverdigheten, er en effektiv utveksling av opplysninger mellom ESMA og Bank of England og en samordning av tilsynsvirksomheten en vesentlig forutsetning for å opprettholde fastsettelsen av likeverdighet i denne beslutningens gyldighetstid.
- 14) Slik utveksling av opplysninger mellom ESMA og Bank of England krever at det innføres omfattende og effektive samarbeidsordninger i samsvar med artikkel 25 nr. 7 i forordning (EU) nr. 648/2012. Disse samarbeidsordningene sikrer proaktiv deling av alle relevante opplysninger med myndighetene nevnt i artikkel 25 nr. 3 i forordning (EU) nr. 648/2012, herunder ESB og de andre medlemmene av Det europeiske system av sentralbanker, med henblikk på rådgivning med disse myndighetene om anerkjennelsesstatusen til sentrale motparter i Det forente kongerike eller når disse opplysningene er nødvendige for at myndighetene skal kunne utføre sine tilsynsoppgaver.

⁽⁶⁾ Ved utløpet av overgangsperioden utgjør flere deler av Det forente kongerikes lovgivning regulerings- og tilsynsrammen for clearingtjenester i Det forente kongerike. Dette omfatter, men er ikke begrenset til, «European Union (Withdrawal) Act 2018», «Over the Counter Derivatives, Central Counterparties and Trade Repositories (Amendment, etc., and Transitional Provision) (EU Exit) Regulations 2020», «Financial Services (Consequential Amendments) Regulations 2020» og «Financial Services Contracts (Transitional and Saving Provision (EU Exit) Regulations 2019)».

⁽⁷⁾ Del 5 i «Financial Services and Markets Act 2000 (Over the Counter Derivatives, Central Counterparties and Trade Repositories) Regulations 2013».

- 15) De samarbeidsordningene som opprettes i henhold til artikkel 25 nr. 7 i forordning (EU) nr. 648/2012, må sikre at ESMA løpende har umiddelbar tilgang til alle opplysninger, herunder, men ikke begrenset til, opplysninger som gjør det mulig å vurdere eventuelle vesentlige risikoer, enten direkte eller indirekte, som sentrale motparter i Det forente kongerike utgjør for Unionen eller dens medlemsstater. Samarbeidsordningene skal angi metoder og prosedyrer for rask utveksling av opplysninger om clearingvirksomheten til sentrale motparter i Det forente kongerike med hensyn til finansielle instrumenter angitt i EU-valutaer, handelsplasser, clearingdeltakere samt datterforetak av kredittinstitusjoner og verdipapirforetak i Unionen, om samvirkingsavtaler med andre sentrale motparter, om egne midler, om mislighetsfonds sammensetning og kalibrering, om marginer, likvide midler og sikkerhetsporteføljer, herunder avkortingskalibreringer, og om stresstester. De skal også angi metoder og prosedyrer for rask underretning om eventuelle endringer som påvirker sentrale motparter i Det forente kongerike eller Det forente kongerikes rettslige og tilsynsmessige ordninger som får anvendelse på sentrale motparter i Det forente kongerike, og for rask underretning om ESMA eller annen utvikling med hensyn til sentrale motparter i Det forente kongerike som kan påvirke penge- og valutapolitikken i Unionen. Bank of England skal også samarbeide nært med Unionens myndigheter i samsvar med artikkel 25 nr. 7. Særlig er det viktig at det er effektive samarbeidsordninger mellom ESMA og ansvarlige myndigheter i Det forente kongerike med hensyn til samordning av deres tilsynsvirksomhet, herunder prosedyrer for å håndtere eventuelle nødssituasjoner knyttet til anerkjente sentrale motparter i Det forente kongerike som har eller kan ha en negativ innvirkning på markedslikviditeten eller stabiliteten i Unionens finansielle system.
- 16) Det forente kongerikes myndigheter forventes å underrette Unionen om alle endringer i Det forente kongerikes regulerings- eller tilsynsramme som påvirker ytingen av clearingtjenester i Det forente kongerike. Kommisjonen skal i samarbeid med ESMA overvåke eventuelle endringer i de rettslige og tilsynsmessige rammene som påvirker ytingen av clearingtjenester i Det forente kongerike, markedsutviklingen og effektiviteten i tilsynssamarbeidet, herunder rask utveksling av opplysninger mellom ESMA og Bank of England. Kommisjonen kan når som helst foreta en kontroll dersom utviklingen gjør det nødvendig for Kommisjonen å vurdere på nytt likeverdigheiten som er gitt ved denne beslutningen, herunder dersom Det forente kongerikes myndigheter ikke samarbeider effektivt eller ikke gjør det mulig med en effektiv vurdering av risikoen som sentrale motparter i Det forente kongerike utgjør for Unionen eller dens medlemsstater, eller dersom tiltak som treffes av sentrale motparter i Det forente kongerike eller Bank of England, fremmer urimelig og illojal konkurranse.
- 17) For å gi Unionens clearingmedlemmer tid til å redusere sin eksponering mot Det forente kongerikes markedsinfrastrukturer og Unionens sentrale motparter tid til å videreutvikle sin kapasitet til å klare relevante handler, og med tanke på den mulige virkningen av den reguleringsmessige, tilsynsmessige og markedsmessige utviklingen på den finansielle stabiliteten i Unionen og dens medlemsstater og på gjennomføringen og overføringen av Unionens penge- og valutapolitikk, bør denne beslutningen ha begrenset varighet.
- 18) Denne beslutningen gir ESMA tid til å utføre en omfattende gjennomgåelse av systemviktigheten til sentrale motparter i Det forente kongerike og vurdere hvilken betydning deres clearingtjenester eller -virksomhet har for Unionen, og til å treffe egnede tiltak for å håndtere risikoen knyttet til den finansielle stabiliteten i samsvar med artikkel 25 i forordning (EU) nr. 648/2012, herunder foreslå overfor Kommisjonen at en sentral motpart i Det forente kongerike ikke bør anerkjennes, eller at dens anerkjennelse bør trekkes tilbake.
- 19) For å gi ESMA nok tid til å gjennomgå systemviktigheten til sentrale motparter i Det forente kongerike, Unionens sentrale motparter nok tid til å videreutvikle sin kapasitet til å klare relevante handler og Unionens clearingmedlemmer nok tid til å redusere sin eksponering mot Det forente kongerikes markedsinfrastrukturer bør denne beslutningen utløpe 18 måneder etter sin anvendelsesdato.
- 20) Denne beslutningen bør tre i kraft så snart som mulig for å sikre rettssikkerheten for clearingmedlemmer og handelsplasser som er etablert i Unionen, før utløpet av overgangsperioden i samsvar med utmeldingsavtalen. Den bør derfor få anvendelse fra dagen etter at unionsretten opphører å gjelde for og i Det forente kongerike.
- 21) Tiltakene fastsatt i denne beslutningen er i samsvar med uttalelse fra Den europeiske verdipapirkomiteé.

TRUFFET DENNE BESLUTNINGEN:

Artikkel 1

Ved anvendelse av artikkel 25 i forordning (EU) nr. 648/2012 skal de rettslige og tilsynsmessige rammene i Det forente kongerike Storbritannia og Nord-Irland som gjelder for sentrale motparter som allerede er etablert og har tillatelse i Det forente kongerike Storbritannia og Nord-Irland, anses som likeverdige med kravene fastsatt i forordning (EU) nr. 648/2012.

Artikkel 2

Denne beslutningen trer i kraft dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Den får anvendelse fra 1. januar 2021.

Den opphører å gjelde 30. juni 2022.

Utferdiget i Brussel 21. september 2020.

For Kommisjonen

Ursula VON DER LEYEN

President
